

Deepa Anappara

Dzsinnvadászok

FORDÍTOTTA NESET ADRIENN

Deepa Anappara

Dzsinnvadászok

ATHENAEUM

Copyright © Deepa Anappara 2020

Minden jog fenntartva.

Hungarian translation © Neset Adrienn, 2020

Kiadta az Athenaeum Kiadó,
az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók
és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja.
1086 Budapest, Dankó u. 4–8.
Telefon: 1-235-5030
www.athenaeum.hu
www.facebook.com/athenaeumkiado

ISBN 978 963 293 883 7

Felelős kiadó: Szabó Tibor Benjámin
Felelős szerkesztő: Besze Barbara
Szerkesztette: Csernyánszky Judit
Műszaki vezető: Drótos Szilvia
Borító: Földi Andrea
Nyomdai előkészítés: Tóth Viktor

Készült az Alföldi Nyomda Zrt.-ben, 2020-ban
Felelős vezető: György Géza vezérigazgató

Dívja Anapparának és Paramnak

EZ A MESE FOGJA MEGMENTENI AZ ÉLETEDET

Amíg Téboly élt, főnök volt, tizennyolc vagy húsz gyerek dolgozott neki, és szinte soha nem emelt kezét egyikre sem. Minden héten adott nekik csokit vagy egy-egy zacskó drázsét, hogy osszák szét maguk között; és eltüntette őket a rendőrség meg a hittérítőfélék szeme elől, akik meg akarták menteni az utcán élő fiúkat, és a férfiak elől is, akik kiéhezett tekintettel figyelték a vonatsínek mentén lökdösődő gyerekeket, amint a műanyag vizespalackokat gyűjtötték össze, mielőtt egy érkező vonat át nem gázol rajtuk.

Tébolynak mindegy volt, hogy guberáló fiai öt vagy ötven Bisleri palackot adtak le neki, azt sem bánta, ha rajtakapta őket egy mozi előtt, ahelyett, hogy dolgoztak volna, ráadásul premier előtti vetítésre a legjobb ruhájukban álltak sorba a jegyért, amit meg sem engedhettek volna maguknak. Akkor szidta le őket, amikor kivörösödött orral jelentek meg előtte, és úgy keverték össze a szavakat, mint ahogyan a vér keveredik a vízzel, s mint a telihold, a szemük úgy nézett ki, feldagadt a szipuzott oldószerektől. Akkor Téboly a csuklójukon vagy a vállukon nyomta el Gold Flake Kings cigarettáját, és sajnálkozott, hogy kár ezért a jó kis dohányért.

A fiúk az égett hús átható bűzét csikként húzták maguk után, elfeledtette velük a Dendrite ragasztó vagy az

Eraz-ex hibajavító folyadék édes, de rövid ideig tartó mámorát. Belevert azért egy s más a fejükbe ez a Téboly.

Mi sohasem találkoztunk vele, mert jóval előttünk élt ezen a környéken. De azok, akik ismerték, például a borbély, aki évtizedek óta borotválja a borostás állakat, vagy az őrült, aki hamut ken a mellkasára, és szentnek hívja magát, még mindig beszélnek róla. Azt mesélik, hogy Téboly fiai soha nem vesztek össze azon, hogy kinek sikerült először felszállnia a robogó vonatra, vagy hogy kinek jusson a priccsek mögé szorult plüssfigura vagy a hátrahúzás versenyautó. Téboly megtanította a fiainak, hogy másmilyenek legyenek. Ezért volt az, hogy az ország pályaudvarain dolgozó gyerekek közül ők éltek a legtovább.

Téboly azonban egy nap meghalt. A fiai tudták, hogy egyáltalán nem tervezte. Fiatal volt, egészséges, és megígérte nekik, hogy kibérel egy kisteherautót, azon viszi el őket a Tádzshoz, mielőtt a monszun a városba érkezik. Napokig siratták. A kopár földön kivirágzott a gaz a könnyeik nyomán.

Aztán a fiúk olyan férfiaknak dolgoztak, akik semmi-
ben sem hasonlítottak Tébolyra. Új életükben nem volt több csokoládé és mozi, csak a kezük maradt, amit összeégettek a nyári nap melegétől izzó vasúti sínek, hiszen már délelőtt tizenegykor negyvenöt fok volt. Télen a hőmérséklet egy vagy két fokra zuhant, és néha, amikor a pára fehér volt, és szemcsés, mint a por, a jeges sínek pengeéles szélé lehántotta a bőrt felhólyagosodott ujjairól.

A fiúk guberálás után mindennap megmosták arcukat a pályaudvar egy szivárgó csövénel, és közösen imádkoztak Tébolyhoz, hogy mentse meg őket, nehogy a vonatkerékek porig zúzzák a karjukat, lábukat, vagy a levegőt

hasító hajtószíj nehogy megcsapja görnyedt gerincüket, mert akkor soha többé nem tudnak járni.

A Téboly halálát követő hónapokban két fiú is meghalt a vonat után rohanva. Héják köröztek összetört testük felett, és legyek csókolták fekete-kék ajkukat. A férfiak, akiknek dolgoztak, úgy gondolták, pénzkidobás összeszedni a holttesteket és elégetni őket. A vonatok nem álltak meg, a mozdonyok belesikoltottak a késő éjszakába.

Egy este, nem sokkal a halálesetek után, Téboly három fia átkelt az úton, ami a vasútállomást elválasztotta a hanyag összevisszaságban épített boltoktól és szállodáktól, ahol a teraszokon piros-fehér mobiltelefon-tornyok és fekete műanyag hordók álltak. Villogó neonfeliratok hirdették, hogy MINDENMENTES VEGA ÉTELEK, és KILÁTÁS AZ ÁLLOMÁSRA, és HIHETETLEN !NDIA, meg hogy CSALÁDI KÉNYELEM. A fiúk innen nem messze látogattak meg egy helyet: a téglafalon vaskorlát volt, Téboly azon szárítgatta a ruháit, és a falnak lapulva aludt éjszakánként, minden ingóságával egy zsákban, amit úgy ölelt magához, mintha a felesége lett volna.

A HOTEL ROYAL PINK szavakat formázó sárga-rózsaszín neonbetűk fényében meglátták az aprócska agyagisteneket, amiket még Téboly dugdosott egy falmélyedésbe: Ganés lordot a mellkasán kunkorodó ormányával, Hanumánt, amint egy kézzel emel fel egy hegyet, és a fuvolán játszó Krisnát, a lábaik előtt kövekkel lepréselt, hervadt körömvirágokkal.

A fiúk a homlokukat verték a falba, úgy kérdezték Tébolytól, miért kellett meghalnia. Az egyikük belesuttogta Téboly igazi nevét a szélbe – ezt a titkot csak ők ismerték –, mire egy árnyék megmozdult az utcán. A fiúk azt

hitték, hogy macska vagy egy óriási denevér, bár érezték a töltetet a levegőben, az elektromosság fémes ízét a nyelvük hegyén, és látták a szivárványszínű fényvillanást, ami olyan gyorsan tűnt el, hogy valószínűleg csak képzelődtek. Kimerültek voltak a palackvadászattól, és szédelegtek az éhségtől. De a következő napon, amikor egy vonat padlóján válogatták át a szemetet, mind a három fiú talált egy-egy ötvenrúpiást három különböző piccs alatt.

Tudták, hogy a pénz Téboly szellemének ajándéka, mert forró lehelete megremegtette körülöttük a levegőt, még a cigarettája szagát is érezték. Eljött hozzájuk, mert az igazi nevén szólították.

A fiúk ezután mindig hagytak cigarettát Tébolynak a falnál, és kis alufólia tálkákban zöldcitrom levével savanyított, korianderlevelekkel és lilahagymával ízesített csicszeriborsót. Vaskos viccekben emlékeztek meg azokról a szagokról és hangokról, amiket Téboly bocsátott ki magából azon a délutánon, amikor együtt ülő helyében megevett negyed kiló csicszeriborsót. A szellemet azonban nem hatották meg a viccek, a fiúk égő cigarettányi lyukakat találtak a pólójukon.

Téboly fiai szétszóródtak az egész városban, és úgy hallottuk, néhányan felnőttek, megnősültek, és már saját gyerekeik vannak. De a mai napig is úgy van, hogy ha egy éhező fiú kirepedt ajkán Téboly igazi nevével alszik el, arra ébred, hogy egy fehér turista fagyaltot vesz neki, vagy egy nagymamaszerű hölgy nyom a kezébe egy frissen készült paráthát.* Nem sok, de Téboly nem volt gazdag, így a szelleme sem szórta két kézzel a javakat.

Az a vicces Tébollyal kapcsolatban, hogy a fiai adták

* Hagyományos indiai lepény.

neki ezt a nevet. Amikor először találkoztak vele, tapasztalhatták, hogy igencsak megkeményítette az élet, de a tekintete mindig ellágyult, amikor megmutattak neki egy-egy hiányzó lábujjat vagy döglődő halként ficergő sebhelyet a combjuk hátsó részén, ahol izzó vasláncokkal korbácsolták meg őket. Egyetértettek abban, hogy csak egy *tébolyult* képes félig jónak lenni ebben az elkorcsosult világban. Először *testvérnek* hívták, a legfiatalabbak meg *bácsinak*, és csak később kezdték el úgy szólítani, hogy *Téboly, nézd már mennyi palackot gyűjtöttem ma*, és ő nem bánta, mert tudta, miért ezt a nevet ragasztották rá.

Hónapokkal azután, hogy Téboly lett belőle, egy tavaszi éjszakán, miután legurított néhány pohár bhángot,* vett a fiúknak rizspudingot kis agyagcsészékben, és el-suttogta nekik a nevet, amit a szüleitől kapott. Elmesélte nekik azt is, hogy hétéves korában szökött meg otthonról, mert az anyja pofon vágta, miután ellógott az iskolából, és a város Útszéli Rómeóival töltötte a napot, akik harsány danolászásba fogtak, valahányszor egy lány elment mellettük.

A városban töltött első néhány hétben Téboly a pályaudvaron lakott, a maradékot ette a vonat ablakán kihajított, csak félig elfogyasztott csomagokból, a rendőrség elől pedig a felüljárók alatti falmélyedésekben bújt el. Minden dübörgő lépésnél úgy érezte, mintha a fejét kalapálnák. Egy darabig azt hitte, hogy a szülei majd utánavonatoznak, hogy megtalálják, leszidják, amiért megjijesztette őket, és aztán hazaviszik. Esténként rosszul aludt, úgy hallotta, hogy az anyja a nevéen szólítja, de csak a szél volt az, vagy egy vonat zakatolt, vagy egy nő mondta be

* Tejben pépesített kender.

életlen hangon, hogy az Északkeleti Expressz Shillongból négy órát késik. Téboly gondolt rá, hogy hazamegy, de nem ment, mert szégyellte magát, és mert a város férfitá érlelte a fiúkat, neki meg elege volt abból, hogy gyerek legyen, ő férfi akart lenni.

Most, hogy Téboly szellemként él tovább, azt kívánja, bár lenne megint hétéves. Szerintünk ezért akarja hallani a régi nevét. A szüleire emlékezteti, és a kisfiúra, aki azelőtt volt, hogy potyautasként felszállt egy vonatra.

Téboly igazi neve titok. A fiai nem árulják el senkinek. Szerintünk olyan jó kis neve lehetett, hogy ha Téboly nem ide, hanem Mumbaiba ment volna, egy filmsztár valószínűleg lecsapott volna rá.

Sok Téboly van ebben a városban. Felesleges félnünk tőlük. Az istenek túl elfoglaltak ahhoz, hogy meghallják az imáinkat, de a szellemek... a szellemeknek nincs egyéb dolguk, mint várni és kóborolni, kóborolni és várni, és mindig meghallják a szavunkat, mert unatkoznak, és tulajdonképpen ezzel is el lehet ütni az időt.

Emlékezz rá, hogy nem ingyen dolgoznak. Csak akkor segítenek nekünk, ha felajánlunk valamit cserébe. Tébolynak a hangot, ami az igazi nevén szólítja, mások megelégszenek egy pohár piával, egy jázmingarlanddal vagy egy tál kebabbal az Usztád büféből. Semmiben nem különbözik ez attól, amit az istenek kérnek az emberektől, bár a szellemek nem akarják sem azt, hogy böjtöljünk, sem azt, hogy lámpást vagy gyertyát égessünk, sem azt, hogy újra és újra leírjuk a nevüket egy füzetbe.

Az a legnehezebb, hogy a megfelelő szellemet megtaláljuk. Téboly a fiúké, mert soha nem vett fel lányokat dolgozni, de vannak asszonyszellemek és öregasszonyszellemek, sőt lánycsecsemőszellemek is, akik a lányokra

vigyáznak. Nekünk talán nagyobb szükségünk van szellemekre, mint bárki másnak, mert a pályaudvar fiai vagyunk, szülők és otthon nélkül. Csak azért vagyunk még itt, mert tudjuk, hogyan idézhetünk meg egy szellemet az akaratainkkal.

Sokan azt hiszik, azért hiszünk a természetfeletti erőben, mert ragasztót szipuzunk, heroinozunk, vagy olyan erős helyi pálinkát iszunk, hogy még a kisbabákat is vénembernek látjuk. De ezek az emberek a márványpadlójukkal meg az elektromos fűtésükkel nem voltak ott azon a téli éjszakán, amikor Téboly fiait a rendőrség kiűzte a pályaudvarról.

Azon az éjszakán csontig hatolóan hideg szél fúj a városban, még a kövekbe is árkokat vájt. A fiúknak együttesen nem volt húsz rúpiájuk, hogy paplant kölcsönözzenek nyolc órára, és a paplanárus, a paplan-válá* átkozódva zavarta el őket, amikor megkérdezték, kaphatnának-e egyet hitelbe. Egy sötét, törött búrás utcai lámpa alatt reszkettek, éppen egy menedékhely előtt, ahol már nem akadt ingyenes ágy éjszakára. Kezüket és lábukat mintha küllőkkel szurkálták volna. Amikor nem bírták tovább, hívták Tébolyt.

Elnézést, hogy megint zavarunk, mondták. De attól félünk, itt halunk meg.

A törött utcai lámpa sercege felizzott. A fiúk felnéztek. Szirupos, sárga és meleg fénynyalábok bukdácsoltak lefelé.

– Na, várjatok! – mondta nekik Téboly szelleme. – Lásuk, mit tehetek még.

* Kereskedő.

Fürkészem a házunkat...

...és golyózik a szemem, amikor öt lyukat számolok meg a bádogtetőn. Lehet, hogy több is van, de nem látom őket, mert odakint fekete szmog törölte le a csillagokat az égről. Elképzelek egy dzsinnt, amint a tetőn guggol, a szeme forog, mint kulcs a zárban, amikor az egyik lyukon bekukucskál, és várja, hogy anya, a papa és a nővérem, Rúnu dídí elaludjanak, és végre kiszippanthassa a lelkemet. A dzsinnek nem léteznek, de ha léteznének, biztosan csak gyerekeket rabolnának, mert nekünk van a legfinomabb lelkünk.

A könyököm meginog az ágyon, így lábammal a falnak támaszkodom. Rúnu dídí már nem számolja a másodperceket, hogy mióta vagyok fejjel lefelé, és megszólal:

– Aré,* Dzsáj, látlak, és akkor is csilsz-csalsz. Nem szégyelled magad, mi?!

Magas hangja izgatott, mert túl boldog, hogy nem tudok olyan sokáig fejjel lefelé lenni, mint ő.

Dídí és én fejenálló versenyt rendeztünk, de a verseny nem igazságos. Az iskolánkban a jógaórákra csak hatodiktól lehet járni, és Rúnu dídí már hetedikes, tehát igazi tanártól tanulhat. Én negyedikes vagyok, így csak Devánánd babára számíthatok a tévében, aki azt állítja, hogy ha fejen állunk:

* Hé!

egész életünkben nem kell szemüveget viselnünk;
soha nem lesznek ősz hajszálaink és nem lesznek
szuvas fogaink;
soha nem kocsonyásodik meg az agyunk, nem lassul le
a karunk és a lábunk;
mindig elsők leszünk az iskolában + az egyetemen
+ a munkahelyen + otthon.

Sokkal jobban szeretek fejen állni, mint azokat a ki-
fúj-beszív gyakorlatokat csinálni, amiket Devánánd ba-
ba lótuszülésben végez, keresztezett lábbal. De most, ha
még egy pillanatig a fejemen állok, kitöröm a nyakam,
így rárogyok az ágyra, aminek őrlött koriander-, hagyma-,
anya-, tégl-, cement- és papaszaga van.

– Dzsáj babáról kiderült, hogy csaló! – kiáltja Rúnu dí-
dí, mint azok a bemondók, akik minden este kivörösített
arccal olvassák be a tébolyító híreket a televízióban. – És
a nemzet ezt szó nélkül tűri?!

– Jaj már, Rúnu, megfájdul a fejem az ordibálásodtól –
szól ki anya a ház sarkában levő konyhából. Ugyanazzal
a sodrófával nyújtja a rőtikat* tökéletesen kerek formára,
amivel a hátamra szokott sózni, amikor csúnya szavakat
kiabálok, miközben dídí anya szüleivel, nánával** és ná-
nival*** beszél a mobiltelefonon.

– Én nyertem, én nyertem, én nyertem – éneкли most
dídí. Hangosabb, mint a tévé a szomszédban, mint a
szomszéd szomszédjában üvöltő kisbaba, és mint maguk

* Sós lepény.

** Nagypapa.

*** Nagymama.

a szomszédok, akik mindennap perlekednek azon, hogy ki lopott vizet kinek a vizeshordójából.

Bedugom a fülem. Rúnu dídí ajka mozog, mintha buboréknyelven beszélne, akárcsak a halak az akváriumban. Egy szót sem hallok a kotyogásából. Ha nagyobb házban lakték, befognám a fülem, kettesével szedném a lépcsőfokokat az emeletre, és begyömöszölném magam egy szekrénybe.

De básztiban* lakunk, így a házunkban csak egy szoba van. A papa szereti azt mondani, hogy ebben a szobában minden megvan, ami ahhoz kell, hogy a boldogságunk teljes legyen. Ezalatt engem, dídít és anyát érti, nem a tévét, ami pedig a legbecsesebb tulajdonunk.

Onnan, ahol fekszem, jól látom a tévét. Egy polcról les le rám, ahol fémtányérok és alumínium konzervdobozok is vannak. A képernyőn kerek betűk hirdetik, Delhi: Látták a rendőrpáncsnok macskáját. A hindi hírek betűi néha úgy festenek, mint a spriccelő vér, főleg, amikor a bementők olyan nehéz kérdéseket tesznek fel, amikre nem tudunk válaszolni, például:

Szellem lakik a legfelsőbb bíróságon?

vagy

Pakisztán galambokat képez ki terroristának?

vagy

Egy bika lenne Varanasi egyik száríboltjának legjobb vásárlója?

vagy

Egy raszgullá** vetett véget a színésznő, Vína házasságának?

* Nyomornegyed.

** Indiai édesség.

Anya szereti az ilyen történeteket, mert ő és a papa órákig tudnak vitatkozni rajtuk.

Az én kedvenc műsoraim azok, amikről anya azt állítja, hogy még nem vagyok elég idős hozzájuk: a *Rendőrfárat* és a *Bűn élőben*. Anya néha egy gyilkosság kellős közepén zárja el a tévét, mert szerinte gusztustalan. De van, hogy bekapcsolva hagyja, mert szeret találgatni, kik a gonoszok, és nekem mondogatja, hogy a rendőrök halál ostobák, mert soha nem szúrják ki olyan gyorsan a bűnözőket, mint ő.

Rúnu dídí már nem beszél, a karját a háta mögött összekulcsolva nyújtásokat végez. Azt gondolja magáról, hogy Usain Bolt, pedig csak az iskolai váltó tagja. A váltó nem is igazi sport. Ezért engedi anya és a papa, hogy részt vegyen benne, annak ellenére, hogy a básztilokban lakó csácsák és csácsík* szerint a futás szégyent hoz a lányokra. Dídí azt mondja, hogy a básztilakók majd befogják a szájukat, amikor a csapata megnyeri a területi versenyt meg az országos bajnokságot is.

Az ujjam elzsibbad a fülemben, ezért kihúzom, és a zsebes nadrágomba törlöm, amin már amúgy is van elég tinta-, sár- és zsírfolt. Minden ruhám olyan koszos, mint ez a nadrág, az egyenruhám is.

Régóta kérem anyát, hadd hordhassam az új egyenruhát, amit ingyen kaptam az iskolától ezen a télen, de anya egy polc tetején tartja, ahol nem érem el. Azt mondja, csak a gazdagok dobnak ki ruhát, amit még fel lehet venni. Ha azt mutogatom neki, hogy a barna nadrágom már a bokám fölé ér, anya megjegyzi, hogy még a film-

* Nagybácsik és nagynénik.

sztárok is hordanak méretüktől eltérő ruhát, mert most az a divat.

Mindig kitalál egy rakás dolgot, hogy megvezessen, pont, mint amikor kisebb voltam. Nem tudja, hogy Pári és Fáiz minden reggel kinevetnek, amikor meglátnak, és azt mondják, hogy úgy nézek ki, mint egy füstölőpálca, ami fingszagot áraszt.

– Anya, figyelj, az egyenruhám... – mondom, de elhallgatok, mert olyan hangos sikoltást hallok odakintről, hogy azt hiszem, összedőlnek tőle a ház falai. Rúnu dídí felkiált ijedtében, anya meg véletlenül hozzáér a forró serpenyőhöz, mire az arca olyan éles és ráncos lesz, mint a sártök héja.

Szerintem a papa akar ránk ijeszteni. Mindig régi hindi dalokat énekel reszelős hangján, ami úgy görög végig a bászti sikátorain, mint egy üres benzineshordó, felébreszti a kóbor kutyákat és a kisbabákat, akik nyüszíteni kezdenek. De amikor újabb sikoly üt lyukat a falakon, anya lekapcsolja a gázt, és kirohanunk a házból.

A hideg csipdesi meztelen talpam. Árnyékok és hangok remegnek a sikátorban. A szmog füstös és nyirkos ujjával beletép a hajamba. Az emberek kiáltoznak:

– Mi történt? Történt valami? Valaki sikoltott?

A hűvös idő ellen régi pulóverekbe és ingekbe öltöztetett kecskék bebújnak a sikátor két oldala mentén felállított csarpáik* alá. A básztinkhoz közeli, a felhőket is karcoló épületek fényei úgy pislognak, mint a szentjánosbogarak, aztán kialszanak. Elment az áram.

Nem tudom, hol van anya és Rúnu dídí. Csilingelő üveg karkötős női karok mobiltelefon-zseblámpákkal és

* Szövött ágy.

kerozinós lámpásokkal világítanak, de a fényeket szinte magába szívja a szmog.

Mindenki magasabb, mint én, aggodalmas csípőcsontok és könyökök verődnek az arcomba, miközben az emberek egymást kérdezzetik a sikolyokról. Most már tudjuk, hogy Részezes Lalú házából jönnek.

– Valami rossz történik ott – mondja az egyik csácsá, aki a mi sikátorunkban lakik. – Lalú felesége körberohanta a básztit, és azt kérdezgette, nem láttuk-e a fiát. Még a szeméttelre is kiment, a gyerek nevét szólígtatta.

– Na, az a Lalú is mindig veri a feleségét, meg veri a gyerekeit – teszi hozzá egy nő. – Csak várjátok ki, egy nap a felesége is el fog tűnni. Miből fog akkor az a haszontalan ember megélni? Honnan fogja beszerezni a piát, na?

Kíváncsi vagyok, Részezes Lalú melyik fia tűnt el. A legidősebb, Bahadúr, dadog, és az osztálytársam.

A föld megremeg, amikor egy metrószerelvény elhúzza a föld alatt, valahol a közelünkben. Majd szépen kikúszik az alagútból, elhussan az épületek mellett, felmászik egy hídra, egy földfelszíni állomásra, aztán visszatér a városba, mert a lila metróvonal ott ér véget.

Az állomás új, a papa is azok között volt, akik csillogó falait felhúzták. Most egy olyan magas toronyházat épít, hogy villogó vörös fényt kell kitenni az épület tetejére, nehogy a pilóták túl alacsonyan szálljanak el fölötte.

A sikoltozás abbamarad. Fázok, fogaim vacognak. Aztán Rúnu dídi keze hirtelen kinyúlik a sötétből, megragad, és előretol. Gyorsan fut, mintha váltóban versenyezne, és én lennék a bot, amit át kell adnia a csapattársának.

- Állj meg! – mondom, és lefékezek. – Hova megyünk?
- Nem hallottad, mit mondanak Bahadúrról?

– Eltűnt?

– Nem akarsz többet tudni?

Rúnu dídí nem látja az arcomat a sötétben, de bólogat. Valaki egy lámpást lenget a kezében, azt követjük, de nincs annyi fénye, hogy lássuk a mosóvízből összegyűlt pocsolókat, amikbe állandóan belelépünk. A víz nyálkás, vissza kellene fordulnom, de azt is tudni akarom, mi történt Bahadúrral. A tanárok sohasem kérdeznek tőle semmit az osztályban, mert dadog. Amikor másodikos voltam, én is megpróbáltam így be-be-beszélni, de az lett a vége, hogy rácsaptak a kezemre egy favonalzóval. A vonalzó verés sokkal jobban fáj, mint a botozás.

Majdnem átesek Fatima asszony bivalyán, ami a sikátor kellős közepén fekszik hatalmas fekete foltként, fel sem tűnik a szmogban. Anya szerint a bivaly olyan, mint a bölcs, aki száz és száz éven keresztül meditált a napon, esőben és hóban. Fáiz és én egyszer úgy tettünk, mint ha oroszlanok lennénk, és ráüvöltöttünk Bivaly babára, megdobáltuk kavicsokkal is, de még a nagy bivalyszemét sem mozdította meg, nemhogy megrázta volna hátrafelé kunkorodó szarvát.

Minden lámpás és telefon fénye kialszik Bahadúrék házánál. Nem látunk semmit a tömegben. Szólok Rúnu dídinek, hogy várjon, és átfurakodok a nadrágos, száris, dhótis* lábak és kerozin-, izzadság-, étel- és fémszagú kezek között. Bahadúr anyja a küszöbön ül és sír kettégörnyedve, mint egy összehajtott papírlap, az egyik oldalán anyámmal, a másikon a szomszédasszonyunkkal, Sánti csácsíval. Részezes Lalú mellettük ül, a feje inog, mikor kivörösödött szemével az arcunkba hunyorog.

* Bő nadrágos.

Nem tudom, anya hogyan ért oda előttem. Sánti csácsi Bahadúr anyukájának haját simogatja, a hátát dörzsöli, és olyanokat mond, hogy „Csak gyerek, biztosan itt van valahol. Nem mehetett olyan messzire.”

Bahadúr anyukája nem hagyja abba a zokogást, de két sírás között egyre hosszabban hüppög. Azért, mert Sánti csácsinak varázslat van a kezében. Anya azt mondja, hogy a csácsi a legjobb bába a világon. Ha egy kisbaba kéken és némán születik, elég, ha a csácsi megmasszírozza a lábát, máris kipirosodik az arca, és megjön a hangja.

Anya meglát a tömegben, és megkérdezi:

– Dzsáj, volt ma Bahadúr iskolában?

– Nem – felelem. Bahadúr anyukája olyan szomorú, hogy azt kívánom, bár tudnám, mikor láttam a fiát utoljára. Bahadúr nem beszél sokat, így senki sem veszi észre, akár bent van az osztályteremben, akár nincs. Aztán Pári dugja ki a fejét a lábak tengeréből, és megszólal:

– Egy ideje nem járt iskolába. A múlt csütörtökön láttuk utoljára.

Ma kedd van, tehát Bahadúr öt napja nincs meg. Pári és Fáiz azt vakkantják, hogy „félre-félre-félre”, mint a pincérek, akik gőzölgő csájos poharakkal megrakott drótkosárral a kezükben kérnek utat. Aztán megállnak mellettem. Mind a ketten az iskolai egyenruhájukat viselik. Anya mindig figyelmeztet, hogy öltözzek át otthoni ruhába, amikor hazaérkezem, nehogy még koszosabb legyen az egyenruhám. Túl szigorú.

– Te meg hol voltál? – kérdezi Pári. – Mindenütt ke-restünk.

– Csak itt – felelem.

Pári olyan magasan csatolta hátra a frufruját, hogy úgy néz ki, mint egy mecset fél hagymakupolája. Mielőtt

megkérdezhetném, hogy a mai napig miért nem tűnt fel senkinek Bahadúr eltűnése, Pári és Fáiz már mondják is, miért nem; látszik, hogy a barátaim, olvasnak a gondolataimban.

– Ná, az anyja nem volt itt vagy egy hétig – suttogja Fáiz. – Az apja meg...

– ...a világ legnagyobb alkesze. Ha egy bandikut, egy patkány leharapná a fülét, észre sem venné, mert állandóan tök részeg – mondja Pári hangosan, mintha azt akarná, hogy Részeges Lalú is meghallja. – A szomszéd csácsíknak észre kellett volna venniük, hogy Bahadúr eltűnt, nem?

Pári mindig másokra ken mindent, mert azt gondolja, hogy ő tökéletes.

– A csácsík vigyáztak Bahadúr öccsére és húgára – magyarázza Fáiz. – Azt hitték, Bahadúr egy barátjánál van.

Oldalba bököm Párit, és Omvir felé pislogok, aki a felnőttek mögé bújik, és a sötétben fehéren világító gyűrűjét forgatja. Ő Bahadúr egyetlen barátja, bár csak ötödikes, és alig jár iskolába, mert segít az apukájának, aki vasalós válá, és a felhőkarcolóknak, a hifi épületekben lakók ruháiból vasalja ki a gyűrődéseket.

– Figyelj csak, Omvir, te tudod, hol van Bahadúr? – kérdezi Pári.

Omvir összegörnyed gesztenyebarna pulóverében, de Bahadúr anyja hegyezni kezdi a fülét a kérdésre.

– Nem tudja – mondja. – Őt kérdeztem meg először.

Pári hagymafrufujával Részeges Lalú felé fordul, és megjegyzi:

– Biztosan minden az ő hibája.

Mindennap látjuk Részezes Lalút a básztiban botladozni, nyál csorog a szája sarkából, semmit sem csinál, csak tátog. Olyan kéregetős fajta, néha még Páritól és tőlem is megkérdezi, nem adnánk-e neki egy kis pénzt, hogy vehessen magának egy pohár csájt.* Bahadúr anyja keresi a pénzt, dadaként és cselédként dolgozik egy családnál, akik az egyik felhőkarcolós házban laknak a bászti mellett. Anya és még sok csácsi a básztiból az ott lakó embereknek dolgozik.

Megfordulok, és a különleges neveket – például Palm Springs, Golden Gate és Athena – viselő épületekre pillantok. Közel vannak a básztinkhoz, de távolinak tűnnek a közöttünk levő szeméttelp miatt, amitől egy magas, szögesdróttal megerősített téglafal választ el, bár anya szerint nem elég magas ahhoz, hogy a telep felől érkező bűzt távol tartsa. Sok felnőtt áll mögöttem, de a símaszkszerű fejfedők közötti réseken keresztül látom, hogy a felhőkarcolós épületekben már van világosság. Valószínűleg mert nekik vannak dízeles generátoraik. A básztiban még mindig sötét van.

– Miért is mentem el? – kérdezi Bahadúr anyja Sánti csácsítól. – Nem lett volna szabad egyedül hagynom őket.

– A felhőkarcolóban lakó család Nimránába utazott, és Bahadúr anyukáját is magukkal vitték. Hogy vigyázzon a kicsikre – mondja nekem Pári.

– Mi az a Nimrána? – kérdezem.

– Egy erődpalota Radzsasztánban – feleli Pári. – Egy domb tetején.

* Erős, keserű tea tejjel.

– Lehet, hogy Bahadúr a nana-nánijánál van – mondja valaki Bahadúr anyjának. – Vagy az egyik csácsá-csácsínál.

– Már felhívtam őket – feleli Bahadúr anyja. – Egyiküknél sincsen.

Részezes Lalú megpróbál feltápaszkodni, egyik kezével nyomná fel magát a földről. Valaki felsegíti, ő meg jobbra-balra dülöngélve felénk sántikál.

– Hol van Bahadúr? – kérdezi. – Ti szoktatok vele játszani, nem?

Hátrálni kezdünk, beleütközünk a mögöttünk állókba. Omvir és a barna pulóvere eltűnnek a tömegben. Részezes Lalú letérdel előttünk, majdnem felborul, de csak sikerül öregember-tekintetét az én gyerek szemembe fúrnia. Megragad a vállamnál fogva, és úgy rázogot, mintha egy üveg üdítő lennék, amiben fel akarja rázni a szénsavat. Ki akarok szabadulni a szorításából. Ahelyett, hogy kimentenének, Pári és Fáiz elszelelnek.

– Tudod, hol van a fiam, ugye? – kérdezi Részezes Lalú.

Azt hiszem, tudnék neki segíteni felkutatni Bahadúrt, mert sokat tudok a detektívmunkáról, de bűzös lehelete megcsapja az orromat, és csak a menekülésen jár az eszem.

– Hagyd békén azt a fiút! – kiáltja valaki.

Nem hiszem, hogy Részezes Lalú hallgat rá, de megsimogatja a fejemet, és motyogni kezd:

– Jól van, jól van.

Aztán elenged.

* * *

A papa mindig korán indul dolgozni, amikor én még alszom, de reggel az inge terpentinszagára ébredek, durva keze az arcomat karcolja.

– Legyél óvatos! Rúnuval menj az iskolába, és vele is gyere haza, megértetted? – mondja.

Elfintorodom. A papa úgy bánik velem, mint egy kisgyerekekkel, pedig már kilencéves vagyok.

– Iskola után azonnal gyere haza! – mondja. – Semmi kóricálás egyedül a Szellembazárban. – Homlokon csókol, és megint megkér: – Legyél óvatos, jó?

Kíváncsi vagyok, szerinte mi történhetett Bahadúrral. Azt hiszi, hogy egy dzsinn rabolta el? De a papa nem is hisz a dzsinnekben.

Kimegyek, hogy elköszönjek tőle, aztán megmosom a fogamat. A papa korú férfiak beszappanozzák az arcukat, harákolnak és köpködnek, mintha azt remélnék, hogy gégájuk kipottyan. Látni akarom, ha jó fehér habosat köpök, milyen messzire ér, így krákogó hangokat hallatok.

– Ezt azonnal fejezd be, Dzsáj! – hallom anyát. Ő és Rúnu dídí azokat az edényeket és kannákat cipelik, amiket a bászti egyetlen, csak reggel hat és nyolc óra között, illetve néha este még egy órán keresztül működő csapjánál töltöttek tele vízzel. Dídí felemeli az ajtó két oldalán álló vizeshordó tetejét, és anya beleönti az edények és kannák tartalmát, de sietségében ő is csupa víz lesz.

Befejezem a fogmosást.

– Miért vagy még mindig itthon? – csattan fel anya. – Megint el akarsz késni az iskolából?

Igazából anya fog elkésni a munkából, ezért a haját igazítva rohan el otthonról, néhány tincs kiszabadult a tarkója feletti kontyból. A felhőkarcolóban lakó hifi mádám, akinek a lakását anya takarítja, nagyon undok, már két strigulát húzott anya neve mellé késésért. Egy éjjel, amikor alvást színleltem, anya elmesélte a papának, hogy a mádám megfenyegette: apró-pici darabokra fogja szab-

dalni, és kihajítja a cafatokat az erkélyen, az épületnél köröző héják prédájául.

Rúnu dídí és én a szemételep melletti vizesblokkhoz megyünk, a kezünkben vödör, amibe behajigáltuk a szappant, a pamuttörölközőket és a műanyag bögréket. A fekete szmog még ott ólálkodik a fejünk felett. Szűrja a szemem, és könnyeket perget az arcomra. Dídí csúfolódik, azt mondja, biztosan nagyon hiányzik nekem Bahadúr.

– A haverod miatt sírsz? – kérdezi, és a legszívesebben azt mondanám neki, hogy kussoljon, de a vécéknél hosszú a sor, pedig két rúpiába kerül bemenni, most arra kell figyelniem, hogy egyik lábamról a másikra álljak, nehogy a fenekem szétduzzadjon.

A gondnok, aki a vécék bejáratánál, ahol a hölgyek és urak útja elválik egymástól, egy asztal mögött ül, hosszadalmasan szedi a pénzt és engedi be az embereket. Hajnali öttől este tizenegyig kellene dolgoznia, de ő akkor zárja be a blokkot, és megy el, amikor akar. Akkor nekünk a szemételepre kell menni. Az ingyen van, de bárki megláthatja a fenekünket, az osztálytársaink, a disznók, a kutyák, és persze a tehének, amik olyan öregek, mint nana-náni, és leennék rólunk a gatyát is, ha hagynánk.

Rúnu dídí a hölgyek sorába áll be, én az urakéba. Dídí azt állítja, hogy a férfiak mindig megpróbálnak bekukskálni a nőkhöz. Valószínűleg azt akarják tudni, hogy a nők vécéi és fürdői tisztábbak-e.

Az én soromban Bahadúrról beszélgetnek az emberek.

– Biztos, hogy valahová elbújt az a fiú – mondja egy csácsá –, azt várja, hogy az anyja rúgja már ki az apját.

A többiek egyetértően hümmögnek. Egyetértően ab-

ban, hogy Bahadúr majd hazamegy, ha megunja, hogy kóbor kutyákkal kell megverekednie egy kiszáradt rótiért valami szemétkupac közepén.

Arról is beszélnek a férfiak, hogy milyen hangosan sikoltozott Bahadúr anyja előző éjjel, azzal a hangerővel még a Szellembazárban lakó kísérteteket is felijeszthette, és viccelődni kezdenek, nekik vajon mennyi időbe telne, mire észrevennék, hogy az egyik gyerekük eltűnt. Órákba, napokba, hetekbe, hónapokba?

Egy csácsá azt állítja, ha feltűnne neki, akkor sem szólna.

– Nyolc gyerekem van. Eggyel kevesebb vagy több, mi a különbség? – mondja, és mindenki nevetni kezd. A szmog az ő szemüket is kikezdi, ezért egyszerre sírnak is közben.

A sor elejére jutok, fizetek a gondnoknak, és gyorsan elvégzem a dolgomat. Arra gondolok, vajon Bahadúr olyan helyre menekült-e, ahol szép tiszták a vécék, és a fürdőszobáknak jázminillata van. Ha nekem olyan fürdőszobám lenne, mindennap vödörfürdőt vennék.

* * *

Otthon dídí csájt és kétszersültet ad reggelire. A kétszersült kemény és semmi íze, de engedelmesen rágom. Délig nem jutok más ételhez. Aztán átöltözöm az egyenruhám-ba, és elindulunk az iskolába.

Bár a papa kérte, hogy ne tegyem, azt tervezem, hogy meglógok Rúnu dídí mellől, amint lehet. De Bivaly baba körül ott van egy csomó ember, néhányan műanyag székeken és csarpáikon állnak, és a nyakukat nyújtogatják, hogy jobban lássanak. Elállják az utunkat. Meghallok egy hangot, felismerem az előző estéről.